

การศึกษาหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์กับคำที่ปรากฏร่วมกับคำ “Pandemie” (โรคระบาด) และ “COVID-19” ในข่าวประชาสัมพันธ์ภาษาเยอรมันของบริษัทไบออนเทค

วุฒิไกร ลาชโรจน์* และกรกช อุตตวิริยะนุภาพ

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

*Corresponding author: latcharoj_w@silpakorn.edu

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์และคำที่ปรากฏร่วมกับคำว่า “Pandemie” (โรคระบาด) และ “COVID-19” ในภาษาเยอรมัน โดยศึกษาวิเคราะห์ใน 4 ด้าน คือ หน้าที่ทางวากยสัมพันธ์ ภาคแสดงที่ปรากฏร่วม ส่วนขยายที่ปรากฏร่วม และการใช้ในรูปแบบคำประสม ข้อมูลที่ใช้ศึกษามาจากข่าวประชาสัมพันธ์ภาษาเยอรมันที่เผยแพร่โดยบริษัทไบออนเทค ตั้งแต่ปี 2563 ถึง 2564 และใช้โปรแกรม Sketch Engine เป็นเครื่องมือทางภาษาศาสตร์ในการตรวจสอบข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ทั้งคำว่า “Pandemie” และ “COVID-19” มีลำดับความถี่การปรากฏในหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์เหมือนกัน คือ ทำหน้าที่เป็นส่วนขยาย กรรม ประธาน และหน่วยวิเศษณ์ ตามลำดับ ภาคแสดงและส่วนขยายที่ปรากฏร่วมกับสองคำนี้ มีความหมายในเชิงของสาเหตุ ความรุนแรง ผลกระทบ และการรับมือโรคระบาด โดยคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำ Pandemie ที่มีความถี่สูงสุด คือ beenden (ทำให้จบสิ้น) และคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำ COVID-19 เป็นจำนวนมากที่สุด คือ verursachen (เป็นสาเหตุ) ส่วนขยายที่ปรากฏร่วมกับคำ Pandemie เป็นจำนวนมากที่สุด คือ verheerend (ที่ทำลายล้าง) ในขณะที่ไม่มีส่วนขยายปรากฏร่วมกับคำ COVID-19 แต่คำนี้มักใช้เป็นส่วนขยายในรูปแบบคำประสมแทน นอกจากนี้ยังพบว่า รูปแบบคำประสมที่มีการใช้มากที่สุด คือ “COVID-19-X” งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยต่อไปสำหรับผู้ที่มีความสนใจที่จะศึกษาภาคแสดงและส่วนขยายที่ปรากฏร่วมกับคำในสื่อประเภทอื่น ๆ และช่วยให้ผู้ที่เรียนภาษาเยอรมันในฐานะภาษาต่างประเทศเข้าใจการใช้คำที่ปรากฏร่วมกันได้ดีขึ้น

คำสำคัญ : 1. โควิด-19 2. โรคระบาด 3. การปรากฏร่วม 4. ภาษาศาสตร์ 5. ภาษาเยอรมัน

A study of syntactic functions and collocations of “Pandemie” (Pandemic) and “COVID-19” in German press releases of BioNTech

Wuttikrai Latcharoj^{*} and Korakoch Attaviryanupap

Faculty of Arts, Silpakorn University, Nakhon Pathom 73000, Thailand

^{*}Corresponding author: latcharoj_w@silpakorn.edu

Abstract

This research aims to study the syntactic functions and collocations of the words “Pandemie” (pandemic) and “COVID-19” in the German language. The analysis covers four aspects: syntactic functions, co-occurring predicates, co-occurring attributes, and the usage of these two words in compound forms. The data used for this study were extracted from German press releases published by BioNTech from 2020 to 2021, with the Sketch Engine employed as a linguistic tool for data validation. The results of the study indicate that both the words “Pandemie” and “COVID-19” have similar frequencies in their syntactic functions, serving as attributes, objects, subjects, and adverbials, respectively. The co-occurring predicates and attributes associated with these two words signify causes, severity, impacts, and response of this pandemic. The most frequent verb collocated with “Pandemie” is “beenden” (to finish), and the verb that appears most frequently with “COVID-19” is “verursachen” (to cause). Additionally, the attribute that appears most frequently with “Pandemie” is “verheerend” (devastating), while there is no co-occurring attribute with the word “COVID-19” as it is often used as a modifying part in compound words instead. Moreover, it was found that the most frequent compound form is “COVID-19-X”. The findings will be beneficial for further studies for those interested in analyzing the co-occurring predicates and attributes of words in other types of media. It will also help learners of German as a foreign language better understand the usage of collocated words.

Keywords: 1. COVID-19 2. Pandemic 3. Collocation 4. Linguistics 5. German language

บทนำ

นับตั้งแต่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ช่วงปลายปี 2562 ที่ผ่านมา โดยจุดศูนย์กลางของการแพร่ระบาดคือ เมืองอู่ฮั่น สาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้โควิด-19 มีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านพลังงาน การท่องเที่ยวและการบิน การส่งออก การศึกษา และด้านสุขภาพ (Jitsuchon, 2021; PakornR, 2020) และอีกสิ่งหนึ่งที่ไม่อาจมองข้ามได้คือ ภาษา เพราะภาษามีความสัมพันธ์กับสถาบันทางสังคม กล่าวคือ ภาษามีหน้าที่ทางสังคม มีความสัมพันธ์กับสถาบันทางสังคม นอกจากนั้นภาษายังเป็นส่วนสำคัญทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมได้อีกด้วย (Kaewphat, 2017) การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้มีการบัญญัติคำศัพท์ใหม่ ๆ ขึ้นเป็นจำนวนมาก เช่น การเว้นระยะห่าง (social distancing) คลัสเตอร์ (cluster) หรือแม้แต่คำว่า โควิด (COVID) ก็เป็นคำศัพท์ใหม่เช่นกัน (Möhrs, 2021: 34-36; Dechawongse, Phra Maha Nyanaviro, & Phra Maha Mahaviro, 2021)

การแพร่กระจายอย่างรวดเร็วของไวรัสโควิด-19 ได้เปลี่ยนชีวิตของผู้คนหลายพันล้านคนทั่วโลก ในขณะเดียวกันมีการใช้พจนานุกรมฉบับใหม่ที่ครอบคลุมคำศัพท์เฉพาะทาง ตั้งแต่การแพทย์ไปจนถึงประชาชนทั่วไป โดยคำที่มีการใช้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส อาจเป็นคำที่ถูกบัญญัติขึ้นมาใหม่ หรือเป็นคำศัพท์เก่าที่มีอยู่แล้ว แต่ได้รับความหมายใหม่ (semantic shift) เพื่อให้คำ ๆ นั้น สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (Mweri, 2021)

ความรู้ด้านภาษาศาสตร์คลังข้อมูล (corpus linguistics) เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ช่วยนักภาษาศาสตร์เข้าถึงความเป็นจริงของภาษา ซึ่งรวบรวมข้อมูลภาษาไว้ครบครัน ได้แก่ ภาษาพูด และภาษาเขียน มาเก็บไว้เป็นระบบเพื่อความสะดวกในการค้นหาข้อเท็จจริงที่นักภาษาศาสตร์ต้องการนำไปพิสูจน์สมมติฐาน ข้อสรุป หรือทฤษฎี รวมไปถึงการสร้างเครื่องมือช่วยในการสื่อสารภาษา เช่น พจนานุกรม ตลอดจนสร้างความสามารถด้านโปรแกรมที่ทำให้คอมพิวเตอร์สามารถประมวลผลภาษาธรรมชาติของมนุษย์ได้ (Aroonmanakun, 2010) การศึกษาระบบวากยสัมพันธ์ในภาษาเยอรมันจากตัวบทที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเป็นเรื่องที่ยังไม่ค่อยมีการศึกษา การใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีของภาษาศาสตร์คลังข้อมูลเป็นเครื่องมือที่สามารถนำไปประยุกต์กับแหล่งข้อมูลประเภทต่าง ๆ ได้ ซึ่งในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษารูปแบบของคำและวลี

ที่ปรากฏในสื่อที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ โดยใช้โปรแกรมทางภาษาศาสตร์เป็นเครื่องมือ นอกจากนี้ ยังมุ่งศึกษาภาษาที่ปรากฏในสื่อสาธารณะ เนื่องจากเป็นข้อมูลที่สะท้อนการใช้งานในวงกว้างและเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อค้นพบที่ได้ไปใช้งานได้จริงในภายหลัง

บริษัท BioNTech ผู้พัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพของเยอรมนี เป็นบริษัทที่ร่วมมือกับบริษัท Pfizer ผู้ผลิตยารายใหญ่ของสหรัฐอเมริกา ทั้งสองบริษัทเป็นกลุ่มวิจัยวัคซีนโควิด-19 แฉกหน้าและมีความก้าวหน้ามากที่สุดของโลก (The Standard Team, 2020) โดยในหลายประเทศรวมถึงประเทศไทยมีการใช้วัคซีนโควิด-19 ที่ผลิตภายใต้ความร่วมมือของสองบริษัทนี้ เนื่องจากมีประสิทธิภาพสูงในการป้องกันการติดเชื้อจากไวรัสโควิด-19 ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำชาวประชาสัมพันธ์ภาษาเยอรมันที่มีการเผยแพร่บนเว็บไซต์บริษัท BioNTech ตลอดปี 2563 และ 2564 ซึ่งเป็นตัวบทที่มีความทันสมัย มาศึกษาและวิเคราะห์คำที่ปรากฏร่วมด้วยในการศึกษาจำเป็นต้องเริ่มจากการศึกษาหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์ของคำสำคัญสองคำคือ “Pandemie” (โรคระบาด) และ “COVID-19” ก่อน จากนั้นจึงจะศึกษาการปรากฏร่วมกับคำอื่น ซึ่งการที่ทั้งสองคำสำคัญนี้เป็นคำนาม ทำให้การศึกษาคำที่ปรากฏร่วมเน้นไปที่การศึกษาคำที่เป็นภาคแสดง และส่วนขยายคำนาม รวมถึงการใช้เป็นส่วนหนึ่งของคำประสม ซึ่งถือเป็นคำปรากฏร่วมได้อีกรูปแบบหนึ่ง ทั้งนี้ในการวิจัยครั้งนี้ เลือกศึกษาคำที่ประกอบด้วยคำที่มีมาแต่เดิม และคำที่เกิดขึ้นใหม่เนื่องจากการแพร่ระบาดของโควิด-19

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์ (syntactic functions) ของคำ “Pandemie” และ “COVID-19”
2. เพื่อศึกษาภาคแสดง (predicate) ที่ปรากฏร่วมกับคำ “Pandemie” และ “COVID-19”
3. เพื่อศึกษาส่วนขยาย (attributive modifier) ที่ปรากฏร่วมกับคำ “Pandemie” และ “COVID-19”
4. เพื่อศึกษาคำประสม (compound) ที่สร้างจากคำ “Pandemie” และ “COVID-19”

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการปรากฏร่วม (Kollokationen; collocation) เป็นสิ่งที่ทำกันมานานในวงการการศึกษาด้านภาษาศาสตร์ มีงานวิจัยที่นำเสนอ

สถานะ ข้อค้นพบ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากการวิจัยการปรากฏร่วมในการเรียนการสอนภาษาเยอรมันในฐานะภาษาต่างประเทศเป็นจำนวนมาก (Reder, 2006; Durco, 2016; Targóńska, 2018; Jajetic, 2022) อีกทั้งยังมีงานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบคำที่ปรากฏร่วมกันในภาษาเยอรมันกับภาษาอื่น ๆ (Stojic, & Stiglic, 2011; Pintye, 2020; Karadavut, 2021) แม้แต่ในประเทศไทยเองก็มีความตื่นตัวในเรื่องนี้มาก โดยเฉพาะในการศึกษาการใช้คำปรากฏร่วมของผู้เรียนภาษาอังกฤษชาวไทย (Junjoem, & Palanukulwong, 2017; Chaimongkol, 2020) อย่างไรก็ตาม พบว่า ยังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับประเด็นนี้โดยตรงในวงการการเรียนการสอนภาษาเยอรมันในฐานะภาษาต่างประเทศสำหรับผู้เรียนชาวไทย จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า ไม่มีการศึกษาการปรากฏร่วมระหว่างภาคแสดงและส่วนขยายกับคำ “Pandemie” และ “COVID-19” อย่างไรก็ตาม ในส่วนของการศึกษาเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในภาษาเยอรมันอันเนื่องมาจากสถานการณ์โควิด พบว่า มีงานวิจัยในด้านนี้อยู่บ้าง ที่เกี่ยวข้องและสามารถนำมาเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยนี้ได้ มีอยู่สองเรื่องด้วยกัน ดังนี้

Kovbasyuk (2021) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบคำศัพท์ภาษาเยอรมันและภาษายูเครนที่ถูกบัญญัติใหม่หลังจากมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยใช้ความรู้ด้านภาษาศาสตร์และคลังข้อมูลภาษา ขอบเขตการศึกษา คือ ทำการรวบรวมคำศัพท์ภาษาเยอรมันยุคปัจจุบันและภาษายูเครนปัจจุบัน ซึ่งเป็นคลังข้อมูลคำศัพท์ที่รวบรวมด้วยตนเอง มีภาษาเยอรมัน จำนวน 735 คำ และภาษายูเครน จำนวน 235 คำ อธิบายผลการศึกษาโดยการจำแนกผลออกเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ จำแนกโดยใช้เกณฑ์ทางความหมาย มีการสร้างคำศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับมาตรการป้องกันมากที่สุด โดยมีคำศัพท์ภาษาเยอรมัน จำนวน 171 คำ และคำศัพท์ภาษายูเครน จำนวน 48 คำ และจำแนกโดยใช้เกณฑ์ทางไวยากรณ์ มีการสร้างคำจากคำประเภทคำนามมากที่สุด โดยมีคำศัพท์ภาษาเยอรมัน จำนวน 632 คำ และคำศัพท์ภาษายูเครน จำนวน 114 คำ

เสนห์ เดชะวงศ์ และคณะ (Dechawongse et al., 2021) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงในภาษาไทยในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยใช้การแถลงข่าวประจำวันของศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 ตั้งแต่เดือนเมษายน 2563

ถึง พฤษภาคม 2564 ผลการศึกษา พบว่า มีการใช้คำภาษาอังกฤษเป็นศัพท์เฉพาะ (technical terms) และคำในวิชาชีพเฉพาะทาง (jargon) มาใช้ โดยการนำคำเหล่านั้นมาผสมกับคำที่มีอยู่ในภาษาไทย ทำให้เกิดเป็นคำใหม่และมีความหมายใหม่ แต่การออกเสียงยังคงออกเสียงตามเสียงไทย เช่น “bubble and seal” (การจำกัดพื้นที่โดยไม่ให้คนในออกนอกเข้าไป) “cluster” (กลุ่มหรือการรวมเป็นกลุ่ม) เป็นต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. แบบการวิจัย

ศึกษาหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์ของคำ “Pandemie” และ “COVID-19” ภาคแสดง (predicate) และส่วนขยาย (attributive modifier) ที่เป็นคำปรากฏร่วม (collocations) รวมไปถึงคำประสม (compound) ที่มีสองคำดังกล่าวรวมอยู่ โดยใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ (linguistics) ในการวิเคราะห์คลังข้อมูลภาษา (corpus)

2. ขั้นตอนและวิธีการในการเก็บข้อมูล

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่จะใช้ในการวิเคราะห์คลังข้อมูลภาษา (corpus analysis)

2.2 รวบรวมข่าวที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ (press releases) จากเว็บไซต์ BioNTech (<https://investors.biontech.de/de/press-releases>) ตลอดปี 2563 และ 2564¹ ผู้วิจัยเริ่มเก็บข้อมูลโดยคัดลอกเนื้อหาข่าวและบันทึกโดยใช้โปรแกรม Notepad ข้อความดังกล่าวถูกเก็บเป็นข้อมูลในรูปแบบของไฟล์ข้อมูล (text files) ในคอมพิวเตอร์ และสร้างเป็นคลังข้อมูลภาษา (corpus) ซึ่งมีจำนวนคำรวมทั้งสิ้น 94,292 คำ

2.3 ศึกษาคู่มือการใช้โปรแกรมวิเคราะห์คลังข้อมูลภาษา (corpus tool) ซึ่งผู้วิจัยใช้โปรแกรม Sketch Engine ในการวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นโปรแกรมที่สามารถประยุกต์ใช้ได้กับภาษาเยอรมัน อีกทั้งยังสามารถจำแนกไวยากรณ์หรือวากยสัมพันธ์ของภาษาเยอรมันได้อย่างแม่นยำ

2.4 ออกแบบขั้นตอนและกำหนดคำสำคัญ (keyword) ที่ใช้สืบค้นสำหรับโปรแกรมวิเคราะห์คลังข้อมูลภาษา (corpus tool)

3. ขั้นตอนและวิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 นำข้อมูลที่ได้นำมาสืบค้นและวิเคราะห์ผ่านโปรแกรม

¹ ผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลในช่วงเวลาดังกล่าว เนื่องจากเป็นช่วงที่มีการประชาสัมพันธ์อย่างแพร่หลายในแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับโควิด-19 และยังเป็นช่วงเวลาที่มีการนิยามคำศัพท์ที่หลากหลายเกี่ยวกับโควิด-19 เช่นกัน

วิเคราะห์คลังข้อมูลภาษา (corpus tool) โดยใช้คำสำคัญ (keyword) ที่กำหนดขึ้นมาใช้สืบค้น

3.2 เก็บข้อมูลเชิงสถิติเกี่ยวกับความถี่ของหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์ของคำ “Pandemie” และ “COVID-19” ภาคแสดง (predicate) หรือ คำกริยา (verb) และส่วนขยาย (attribute) ที่เป็นคำปรากฏรวม (collocation) รวมถึงคำประสม (compound) ที่มีคำว่า “Pandemie” และ “COVID-19” ประกอบ

3.3 วิเคราะห์และจำแนกผลการสืบค้น

ผลการวิจัย

ในคลังข้อมูลซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ซึ่งมีจำนวนคำ 24,292 คำ พบว่า มีคำ “Pandemie” และ “COVID-19” ปรากฏอยู่เป็นคำเดี่ยว ๆ รวมทั้งสิ้น 133 คำ แบ่งเป็นคำว่า “Pandemie” (รวมถึงรูปพหูพจน์ คือ “Pandemien”) จำนวน 85 คำ และ “COVID-19” จำนวน 78 คำ นอกจากนี้ ทั้งสองคำ ปรากฏอยู่เป็นส่วนหนึ่งของคำประสมรวมทั้งสิ้น 582 คำ

โดยเป็นคำประสมที่สร้างจากคำ “Pandemie” จำนวน 20 คำ และคำประสมที่สร้างจากคำ “COVID-19” รวม 562 คำ ซึ่งคำทั้งหมดที่พบนี้ ได้ถูกนำมาวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หน้าที่ทางวากยสัมพันธ์ของคำ “Pandemie” และ “COVID-19”

จากการวิเคราะห์หน้าที่ทางวากยสัมพันธ์ของคำ “Pandemie” และ “COVID-19” แสดงให้เห็นว่าคำ “Pandemie” ทำหน้าที่เป็นกรรมและเป็นส่วนขยายมากที่สุด โดยมีจำนวน 39 ครั้ง (45.88%) เท่ากัน ตามมาด้วยทำหน้าที่เป็นประธาน 6 ครั้ง (7.06%) และทำหน้าที่เป็นหน่วยวิเศษณ์ 1 ครั้ง (1.18%) ในขณะที่คำ “COVID-19” ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายมากที่สุด จำนวน 62 ครั้ง (79.49%) ตามมาด้วยทำหน้าที่เป็นกรรม จำนวน 9 ครั้ง (11.54%) ทำหน้าที่เป็นประธาน จำนวน 6 ครั้ง (7.69%) และสุดท้ายทำหน้าที่เป็นหน่วยวิเศษณ์ จำนวน 1 ครั้ง (1.28%) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 หน้าที่ทางวากยสัมพันธ์ของคำ “Pandemie” และ “COVID-19”

	หน้าที่ทางวากยสัมพันธ์	จำนวน	ร้อยละ
Pandemie	ส่วนขยาย (attribute) ²	39	45.88
	กรรม (object)	39	45.88
	ประธาน (subject)	6	7.06
	หน่วยวิเศษณ์ (adverbial)	1	1.18
	รวม	85	100
COVID-19	ส่วนขยาย (attribute)	62	79.49
	กรรม (object)	9	11.54
	ประธาน (subject)	6	7.69
	หน่วยวิเศษณ์ (adverbial)	1	1.28
	รวม	78	100

² อันที่จริง ตามแนวทางการวิเคราะห์ไวยากรณ์แบบดั้งเดิม ส่วนขยาย (attribute) นั้น มีสถานะในทางวากยสัมพันธ์ไม่เท่ากับ ประธาน กรรม หรือหน่วยวิเศษณ์ แต่เนื่องจากในคลังข้อมูลนี้ พบว่า มีการใช้คำ Pandemie และ COVID-19 โดยไม่เป็นหน่วยทางวากยสัมพันธ์ที่อิสระและสัมพันธ์กับภาคแสดงโดยตรง แต่เป็นเพียงส่วนขยายของคำอื่นที่เป็นคำหลัก ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาคแสดงกับคำทั้งสองที่ศึกษา จึงมีการแยกนับเช่นนี้ ทั้งนี้ เพื่อจะได้สามารถนำเสนอส่วนขยายเหล่านี้มาวิเคราะห์เพิ่มเติมในลำดับต่อไป

ตัวอย่างด้านล่างแสดงหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์ของคำ “Pandemie” และ “COVID-19” ซึ่งเป็นส่วนที่ตัดมาจากรูปประโยคเต็ม คำทั้งสองทำหน้าที่เป็นส่วนขยาย ดังตัวอย่าง (1) และ (2) ทำหน้าที่เป็นกรรม ดังตัวอย่าง (3) และ (4) ทำหน้าที่เป็นประธาน ดังตัวอย่าง (5) และ (6) และสุดท้ายทำหน้าที่เป็นหน่วยวิเศษณ์ ดังตัวอย่าง (7) และ (8)

(1) [PA_BT11MAR21_3]³: [...] im Kampf gegen die *Pandemie*⁴ zu verstehen [...] (เข้าใจ [...] ในการต่อสู้กับโรคระบาด [...])

(2) [CO_BT05MAI20_1]: [...] und darüber hinaus, im Kampf gegen COVID-19 einzusetzen ([...] และนอกจากนั้นเพื่อใช้ต่อสู้กับโควิด-19)

(3) [PA_BT20JUL20_3]: [...] Impfstoff zu finden, ist ein Weg, die *Pandemie* zu beenden ([...] การค้นพบวัคซีนเป็นหนทางหนึ่งที่จะยุติโรคระบาด)

(4) [CO_BT07MAI21_2]: [...] und COVID-19 auch in Zukunft einzudämmen ([...] และเพื่อจะหยุดยั้งโควิด-19 ด้วยในอนาคต)

(5) [PA_BT21DEZ20_2]: Während die *Pandemie* weiterhin in vielen Ländern grassiert [...] (ในขณะที่โรคระบาดยังคงแพร่ระบาดในหลายประเทศ [...])

(6) [CO_BT10JUN21_1]: [...] COVID-19 hat weltweit jeden von uns getroffen und [...] (โควิด-19 กระทบพวกเราทุกคนทั่วโลกและ [...])

(7) [PA_BT21DEZ20_1]: [...] und mit der Impfstoffsicherheit als oberste Priorität während der laufenden *Pandemie* ermöglicht haben (และทำให้เป็นไปได้ในระหว่างที่โรคระบาดยังคงมีอยู่โดยถือว่าความปลอดภัยอันเกิดจากวัคซีนเป็นสิ่งสำคัญสูงสุด)

(8) [CO_BT10MAI21_3]: [...] erhielten und noch nicht mit COVID-19 infiziert waren (ได้รับ [...] และยังไม่ติดโควิด-19)

คำว่า “Pandemie” มักทำหน้าที่เป็นส่วนขยายในการกแสดงความเป็นเจ้าของ (genitive) โดยปรากฏหลังคำนามเพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่คำนามนั้น ๆ ข้อสังเกตที่พบ คือ คำนามส่วนใหญ่ที่ปรากฏร่วมกับส่วนขยายเหล่านี้ เป็นคำนามที่เปลี่ยนรูปมาจากคำกริยา (deverbal noun) ซึ่งคำนามที่

สร้างมาจากคำกริยาที่ปรากฏมากที่สุด 3 อันดับแรกในคลังข้อมูล คือ คำว่า “der Beginn” (การเริ่มต้น) จำนวน 6 คำ (31.58%) “die Bekämpfung” (การต่อสู้) จำนวน 5 คำ (26.32%) และ “die Beendigung” (การสิ้นสุด) จำนวน 2 คำ (10.53%) และอื่น ๆ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คำนามที่เปลี่ยนรูปมาจากคำกริยาที่ใช้เป็นคำหลักโดยมี “Pandemie” ทำหน้าที่เป็นส่วนขยาย

คำที่	คำนาม	ส่วนขยายที่อยู่ในกรก genitive	คำกริยา	จำนวน	ร้อยละ
1	der Beginn		beginnen	6	31.58
2	die Bekämpfung	+ der Pandemie	bekämpfen	5	26.32
3	die Beendigung		beenden	2	10.53

³ ในงานวิจัย มีการใช้ข้อกรยย่อเพื่อระบุถึงที่มาของคำ โดยอักษรย่อแต่ละตัวมีความหมาย ดังนี้ PA: Pandemie, CO: COVID-19, BT: BioNTech, 01-31: วันที่, JAN-DEZ: เดือนที่ข่าวประชาสัมพันธ์เผยแพร่, 20/21: 2020 และ 2021 และเลขด้านหลังบอกรั้งที่คำนั้น ๆ ปรากฏ เช่น PA_BT06MAU21_1 หมายถึง คำ “Pandemie” ที่ปรากฏครั้งที 1 ในข่าวประชาสัมพันธ์ไบออนเทค วันที่ 6 พฤษภาคม 2564

⁴ ตัวอย่างนี้เป็นกรณีที่เรียกว่า Rektionsattribut คือ ส่วนขยายที่ตามหลังคำบุพบท โดยที่บุพบทนี้ถูกกำหนดโดยคำนามที่ส่วนขยายที่เป็นบุพบทวลีนี้ไปขยายความ การวิเคราะห์ว่าหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์ของคำนี้เป็นส่วนขยายนั้นหมายรวมถึงทั้งบุพบทวลี คือ gegen die Pandemie ขยายความคำนาม Kampf

ตารางที่ 2 คำนามที่เปลี่ยนรูปมาจากคำกริยาที่ใช้เป็นคำหลักโดยมี “Pandemie” ทำหน้าที่เป็นส่วนขยาย (ต่อ)

คำที่	คำนาม	ส่วนขยายที่อยู่ในกรก genitive	คำกริยา	จำนวน	ร้อยละ
4	die Adressierung		adressieren	1	5.26
5	das Beenden		beenden	1	5.26
6	die Eindämmung	+ der Pandemie	eindämmen	1	5.26
7	das Ende		enden	1	5.26
8	die Herausforderung		herausfordern	1	5.26
9	die Überwindung		überwinden	1	5.26
รวม				19	100

คำนามที่อยู่ในกรก genitive เหล่านี้ มักอยู่ในรูป Genetivus obiectivus ซึ่งเป็นการใช้รูปกรก genitive เพื่อบอกถึงการถูกกระทำ (คำนามในรูปคำกริยา) ของบางสิ่ง (คำนามที่อยู่ในกรก genitive) ดังแสดงในตัวอย่างที่ (9) และ(10)⁵

(9) die Bekämpfung der Pandemie → Die Pandemie wird bekämpft.

(การต่อสู้โรคระบาด = โรคระบาดถูกต่อสู้/เอาชนะ)

(10) der Beginn der Pandemie → Die Pandemie beginnt.

(การเริ่มต้นของโรคระบาด = โรคระบาดเริ่มต้น)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ภาคแสดงที่ปรากฏร่วมกับคำ “Pandemie” และ “COVID-19”

ภาคแสดง⁶ ที่ปรากฏพร้อมกับคำว่า “Pandemie” และ

“COVID-19” พบในครั้งข้อมูลทั้งหมด 57 ครั้ง โดยสามารถจำแนกได้เป็นคำกริยาที่แตกต่างกันได้ จำนวน 25 คำ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ภาคแสดงที่ปรากฏร่วมกับคำว่า “Pandemie” และ “COVID-19”

Pandemie				COVID-19			
คำที่	ภาคแสดง	จำนวน	ร้อยละ	คำที่	ภาคแสดง	จำนวน	ร้อยละ
1	beenden (ทำให้จบสิ้น)	16	34.78	1	verursachen (เป็นสาเหตุ)	4	36.36
2	bekämpfen (ต่อสู้)	7	15.22	2	auslösen (แก้ไข)	1	9.09
3	adressieren (กล่าวถึง)	6	13.04	3	eindämmen (จำกัด)	1	9.09
4	ausrufen (ประกาศ)	2	4.35	4	leiden (ทุกข์ทรมาน)	1	9.09

⁵ การกแสดงความเป็นเจ้าของ (genitive) ในภาษาเยอรมันสามารถทำหน้าที่ได้หลากหลาย กรณีที่ยกมากล่าวถึงนี้เป็นกรณีของการใช้ genitive ตามหลังคำนามที่สร้างจากคำกริยา ความหมายของนามวลีนี้จึงสามารถถอดความเป็นประโยคที่มีความสัมพันธ์ระหว่างคำนามหลักกับส่วนขยายได้เหมือนกับหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์ของคำกริยากับคำนาม คือ เป็นประธานหรือกรรมของคำกริยา รายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ genitive ในความหมายต่าง ๆ เช่นนี้ สามารถอ่านเพิ่มเติมได้ที่ Lipavc Oštir (2010)

⁶ Prädikat (predicate) หรือภาคแสดงในภาษาเยอรมัน มีคำกริยาเป็นส่วนประกอบหลัก และภาคแสดงส่วนใหญ่จะประกอบด้วยคำกริยาเพียงคำเดียวเท่านั้น อย่างไรก็ตาม มีบางกรณีที่ภาคแสดงต้องมีมากกว่าคำกริยา เช่น กรณีของการใช้คำกริยา sein (to be) ที่ต้องมีส่วนประกอบของภาคแสดงที่เรียกว่า Prädikativum (predicative) ประกอบด้วย จึงจะสื่อความหมายได้สมบูรณ์ หรือกรณีของภาคแสดงในรูป Funktionsverbgefüge (light verb construction) ที่คำกริยาที่ต้องใช้ร่วมกับนามวลีจะสื่อความหมายได้ เนื่องจากความหมายทางคำศัพท์ที่ไปปรากฏที่คำนามแทนคำกริยา

ตารางที่ 3 ภาคแสดงที่ปรากฏร่วมกับคำว่า “Pandemie” และ “COVID-19” (ต่อ)

Pandemie				COVID-19			
คำที่	ภาคแสดง	จำนวน	ร้อยละ	คำที่	ภาคแสดง	จำนวน	ร้อยละ
5	ein Ende setzen (ยุติ)	2	4.35	5	meistern (เอาชนะ)	1	9.09
6	in den Griff bekommen (จัดการได้)	2	4.35	6	treffen (เป็นภัย)	1	9.09
7	angehen (จัดการ)	1	2.17	7	vereinen (รวมกัน)	1	9.09
8	begegnen (เผชิญหน้า)	1	2.17	8	verhindern (ป้องกัน)	1	9.09
9	erfordern (เรียกร้อง)	1	2.17				
10	gebieten (สั่งการ)	1	2.17				
11	grassieren (ลุกลาม)	1	2.17				
12	sich ausbreiten (ระบาด)	1	2.17				
13	sich weiterentwickeln (พัฒนาต่อ)	1	2.17				
14	stärken (ทำให้เข้มแข็ง)	1	2.17				
15	überwinden (พิชิต)	1	2.17				
16	verursachen (เป็นสาเหตุ)	1	2.17				
17	zeigen (ชี้ให้เห็น)	1	2.17				
	รวม	46	100		รวม	11	100

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นภาคแสดงที่ปรากฏร่วม และจำนวนครั้งที่ปรากฏ โดยภาคแสดง 3 อันดับแรก มีความถี่การปรากฏแตกต่างกันชัดเจนกว่าภาคแสดงอื่น ๆ ที่เหลือ คำ “Pandemie” มีภาคแสดง “beenden” ปรากฏร่วมมากที่สุด โดยมีจำนวนการปรากฏ 16 ครั้ง (34.78%) ตามมาด้วย “bekämpfen” ปรากฏ 7 ครั้ง (15.22%) และ “adressieren” ปรากฏ 6 ครั้ง (13.04%) “ausrufen” “bekommen” และ “ein Ende setzen” มีความถี่การปรากฏ เท่ากัน คือ 2 ครั้ง (4.35%) ในขณะที่ภาคแสดงที่เหลือ ที่ปรากฏพร้อมกับคำ “Pandemie” มีความถี่การปรากฏคงที่

คือ 1 ครั้ง (2.17%)

คำ “COVID-19” มีภาคแสดงที่แตกต่างกัน จำนวน 8 คำ ที่ปรากฏร่วม โดยคำกริยา “verursachen” ปรากฏ 4 ครั้ง (36.36%) ถือเป็นคำกริยาที่มีความถี่การปรากฏสูงสุดใน ขณะที่คำอื่น ๆ ที่เหลือปรากฏเพียง 1 ครั้ง (9.09%)

ในลำดับต่อไปเป็นการนำเสนอตัวอย่างบางตอนที่ คัดเลือกมาจากคลังข้อมูล โดยมีการปรากฏของภาคแสดง 3 อันดับแรกที่ปรากฏพร้อมกับคำ “Pandemie” ซึ่งมีความถี่ การปรากฏสูงสุด และภาคแสดงอันดับแรกที่ปรากฏพร้อม คำ “COVID-19” ดังนี้

(11) [PA_BT06MAI21_1]: [...] zu tun, um dabei zu helfen, diese *Pandemie* zu beenden [...] (ทำ [...] เพื่อที่จะช่วยยุติโรครระบาด)

(12) [PA_BT05AUG20_2]: [...] Regierung gemeinsam dafür ein, diese *Pandemie* zu bekämpfen [...] (ร่วมกับรัฐบาลต่อสู้กับโรครระบาดนี้)

(13) [PA_BT02DEZ20_2]: [...] Phase-3-Studie getesteten Impfstoffs, um die *Pandemie* zu adressieren ([...] วัคซีนที่ถูกทดลองในการศึกษาระยะที่ 3 เพื่อที่จะจัดการกับโรครระบาด)

⁷ ภาคแสดงที่ปรากฏในที่นี้ คือ jemandem/etwas ein Ende setzen (to end for someone/to end something) ความหมายที่เกิดขึ้นนั้นแฝง อยู่ในคำนาม คือ Ende (end) ไม่ใช่คำกริยา setzen (set) ภาคแสดงจึงต้องรวมคำนามด้วย

(14) [CO_BT27JUL20_4]: [...] SARS-CoV-2 untersuchen, dem Virus, das COVID-19 verursacht ([...] ศึกษาไวรัส SARS-CoV-2 ซึ่งเป็นสาเหตุของโควิด-19)

คำกริยา “verursachen” เป็นรูปของภาคแสดงที่ปรากฏ รวมทั้งคำ “Pandemie” และ “COVID-19” แต่จำนวนความถี่แตกต่างกัน ภาคแสดงนี้ต้องการกรรมตรง เพื่อสื่อความหมายว่า “สิ่งหนึ่งก่อให้เกิดอีกสิ่งหนึ่ง” ดังตัวอย่าง (15) และ (16)

นอกจากนี้คำกริยา “beenden” ปรากฏทั้งในรูปประโยค Passive (17) และ Active (18) แต่ความหมายของทั้งสองประโยคสื่อถึงสิ่งเดียวกัน

(15) [PA_BT01JUL20_1]: [...] dem Erreger, der die aktuelle globale Pandemie verursacht ([...] เชื้อที่เป็นสาเหตุให้เกิดโรคระบาดที่แพร่ไปทั่วโลกในปัจจุบันนี้)

(16) [CO_BT02DEZ20_10]: [...] mit SARS-CoV-2, dem Virus, das COVID-19 verursacht ([...] กับเชื้อไวรัส SARS-CoV-2 ซึ่งเป็นสาเหตุของโควิด-19)

(17) [PA_BT18NOV20_1]: [...] zu entwickeln, mit dem diese Pandemie beendet werden kann (พัฒนา [...] ซึ่งสามารถใช้ทำให้โรคระบาดยุติลงได้)

(18) [PA_BT10JUN21_1]: [...] weiter zu adressieren und dabei zu helfen, die Pandemie zu beenden (จัดการเรื่อง [...] ต่อไปและในการนี้ช่วยให้ยุติโรคระบาดได้)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ส่วนขยายของคำ “Pandemie” และ “COVID-19”

จากข้อมูล พบว่ามีส่วนขยายปรากฏทั้งหมด 32 ครั้ง โดยมีส่วนขยาย จำนวน 13 คำ ที่แตกต่างกันที่ปรากฏร่วมกับ

คำว่า “Pandemie” ในทางตรงกันข้าม ไม่มีส่วนขยายปรากฏ ร่วมกับคำว่า “COVID-19” ดังตารางที่ 4 ซึ่งแสดงให้เห็นรูปของส่วนขยายและจำนวนครั้งที่ปรากฏ

ตารางที่ 4 ส่วนขยายที่ปรากฏร่วมกับคำว่า “Pandemie” และ “COVID-19”

Pandemie				COVID-19			
คำที่	ส่วนขยาย	จำนวน	ร้อยละ	คำที่	ส่วนขยาย	จำนวน	ร้อยละ
1	verheerend (ที่ทำลายล้าง)	12	37.50	0		0	0
2	global (ทั่วโลก)	6	18.75				
3	aktuell (ในปัจจุบัน)	3	9.36				
4	möglich (ที่เป็นไปได้)	2	6.25				
5	andauernd (ที่ต่อเนื่อง)	1	3.13				
6	anhaltend (ที่ต่อเนื่อง)	1	3.13				
7	derzeitig (ในปัจจุบัน)	1	3.13				
8	laufend (ที่ต่อเนื่อง)	1	3.13				
9	potenziell (ที่เป็นไปได้)	1	3.13				
10	zukünftig (ในอนาคต)	1	3.13				
11	schwerwiegend (ที่ร้ายแรง)	1	3.13				
12	tragisch (ที่น่าสลด)	1	3.13				
13	weltweit (ทั่วโลก)	1	3.13				
	รวม	32	100		รวม	0	0

ส่วนขยาย 4 ลำดับแรกมีความถี่การปรากฏที่เห็นได้ชัด โดยคำ “Pandemie” มีส่วนขยาย “verheerend” ปรากฏมากที่สุด โดยมีจำนวน 12 ครั้ง (37.50%) ตามมาด้วย “global” จำนวน 6 ครั้ง (18.75%) “aktuell” จำนวน 3 ครั้ง (9.36%) และ

“möglich” จำนวน 2 ครั้ง (6.25%) โดยส่วนขยายที่เหลือ ปรากฏเพียงคำละ 1 ครั้ง (3.13%)

ตัวอย่างต่อไปนี้แสดงให้เห็นส่วนขยายที่มีความถี่การปรากฏสูงและปรากฏร่วมกับคำว่า “Pandemie”

(19) [PA_BT03DEZ20_1]: [...] den ersten Impfstoff gegen diese *verheerende Pandemie* in [...] ([...] วัคซีนตัวแรกที่ใช้ต่อต้านโรคระบาดที่เป็นตัวทำลายล้างนี้)

(20) [PA_BT17FEB21_2]: [...] ist notwendig, um diese *globale Pandemie* in den Griff zu bekommen [...] ([...] เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อที่จะจัดการโรคที่ระบาดไปทั่วโลกนี้ให้ได้)

(21) [PA_BT09SEP20_3]: [...] wir zur Bekämpfung der *aktuellen Pandemie* beitragen wollen ([...] ซึ่งเราต้องการมีส่วนร่วมในการต่อสู้กับโรคระบาดที่กำลังมีอยู่ในปัจจุบัน)

(22) [PA_BT16MAR20_2]: [...] Bekämpfung einer *möglichen Pandemie* erfordert den [...] ([...] การต่อสู้โรคระบาดที่อาจเกิดขึ้นจำเป็นต้องมี [...])

หลังจากวิเคราะห์ความหมายของส่วนขยายเหล่านี้ เห็นได้ว่าส่วนขยายบางคำมีความหมายที่สามารถแยกได้ เป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ ส่วนขยายที่มีมิติทางด้านเวลา

ส่วนขยายที่มีมิติทางด้านสถานที่ และส่วนขยายที่มีความหมาย แสดงผลเชิงลบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(23) มิติด้านเวลา : *aktuell, andauernd, laufend, zukünftig* usw.

(24) มิติด้านสถานที่ : *global, weltweit*

(25) ผลกระทบเชิงลบ : *verheerend, schwerwiegend, tragisch*

ส่วนขยายนั้นมีหน้าที่หลัก คือ ให้ข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อขยายความค่านามหลัก ซึ่งนอกจากการใช้ส่วนขยาย (attribute) ประกอบค่านามแล้ว ในรูปของคำคุณศัพท์ (adjective) แล้ว อันที่จริงภาษาเยอรมันยังอาศัยวิธีการสร้างคำเพื่อสื่อความหมายในลักษณะคล้ายกันได้เช่นเดียวกัน คือ ใช้ค่านามมาเป็นส่วนขยายผ่านกระบวนการสร้างคำประสมประเภทที่เรียกว่า Determinativkomposita (determinative compounds) เพื่อให้สอดคล้องกับการวิเคราะห์ส่วนขยายที่ปรากฏร่วมกับคำ “Pandemie” และ “COVID-19” จึงควรวิเคราะห์คำประสมประเภทนี้ประกอบด้วย

ซึ่งจะนำเสนอผลในลำดับต่อไป

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์คำประสมที่สร้างจากคำ “Pandemie” และ “COVID-19”

จากคลังข้อมูล มีการใช้คำ Pandemie และ COVID-19 ในรูปแบบคำประสมปรากฏทั้งหมด จำนวน 582 คำ โดยทั่วไปโครงสร้างของคำประสมที่มีคำว่า “Pandemie” และ “COVID-19” ปรากฏอยู่ด้วย สามารถจำแนกได้เป็น 4 รูปแบบ ได้แก่ “Pandemie-X”, “X-Pandemie”, “COVID-19-X” และ “X-COVID-19” โดย “X” สามารถเป็นได้ทั้งหน่วยคำ ที่มีจำนวน 1 หน่วยคำ หรือมากกว่า 1 หน่วยคำก็ได้ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 รูปแบบและจำนวนการปรากฏของคำประสมที่ปรากฏร่วมกับคำว่า “Pandemie” และ “COVID-19”

รูปแบบ	รูปแบบของโครงสร้างที่ปรากฏ		
	คำ	จำนวนครั้งที่ปรากฏ	ร้อยละ
Pandemie-X	3	3	0.52%
X-Pandemie	3	17	2.92%
COVID-19-X	44	562	96.56%
X-COVID-19	0	0	0%
รวม	50	582	100%

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ พบว่า รูปแบบที่มีความถี่การปรากฏสูงสุด คือ “COVID-19-X” จำนวน 562 ครั้ง (96.56%) ตามมาด้วยรูปแบบ “X-Pandemie” จำนวน 17 ครั้ง (2.92%) รูปแบบ “Pandemie-X” จำนวน 3 ครั้ง

(0.52%) และไม่มีการปรากฏของคำประสมในรูปแบบ “X-COVID-19” ซึ่งต่อไปนี้เป็นตัวอย่างบางส่วนของคำประสมแต่ละโครงสร้างที่ปรากฏ

(26) *Pandemie-X: Pandemiebekämpfung* (การต่อสู้โรคระบาด), *Pandemieentwicklung* (การก่อให้เกิดโรคระบาด), *Pandemiezeiten* (ช่วงเวลาที่มีโรคระบาด)

(27) *X-Pandemie: COVID-19-Pandemie*⁸ (โรคระบาดโควิด-19), *SARS-CoV-2-Pandemie* (โรคระบาด SARS-CoV-2), *SARS-Pandemie* (โรคระบาดซาร์ส)

(28) *COVID-19-X: COVID-19-Impfstoff* (วัคซีนโควิด-19), *COVID-19-Fälle* (กรณีการติดเชื้อโควิด-19), *COVID-19-Erkrankung* (การป่วยเป็นโรคโควิด-19) และอื่น ๆ

ตัวอย่าง (26) - (28) สะท้อนภาพให้เห็นชัดเจนว่า ในขณะที่คำว่า *Pandemie* สามารถนำไปใช้ทั้งขยายความส่วนอื่นหรือเป็นคำหลักที่นำเอาคำอื่นมาประกอบสร้างเพื่อระบุลักษณะที่เฉพาะเจาะจงได้ คำว่า COVID-19 มีลักษณะการปรากฏที่ชัดเจนในฐานะที่เป็นความหมายเฉพาะเจาะจง และมักนำไปใช้ในการขยายความคำอื่น ๆ เท่านั้น นอกจากนี้

ทั้งสองรูปแบบ คือ รูปแบบ *Pandemie-X* และ *COVID-19-X* ปรากฏในโครงสร้างที่มีคำหลักเป็นคำที่มีรากศัพท์มาจากคำกริยา ซึ่งมีความสัมพันธ์เชิงวากยสัมพันธ์กับรูปแบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คือ การใช้นามวลีในรูปการก *genitive* และการใช้ภาคแสดงร่วมกับคำ ดังตัวอย่างในคำ *Pandemie* ต่อไปนี้

(29) *Pandemiebekämpfung* ↔ *Bekämpfung der Pandemie* ↔ [...] *diese Pandemie zu bekämpfen*

(การต่อสู้โรคระบาด ↔ การต่อสู้โรคระบาด ↔ [...] เพื่อต่อสู้กับโรคระบาดนี้)

เห็นได้ชัดว่ารูปแบบ “*Pandemie-X*” และ “*X-Pandemie*” จากตารางที่ 5 มีจำนวนการปรากฏเพียงเล็กน้อย ซึ่งจำนวนของคำประสมที่ปรากฏร่วมกับคำ “*Pandemie*” แปรผกผันอย่างเห็นได้ชัดกับจำนวนการปรากฏในภาคแสดงและส่วนขยายดังที่ได้นำเสนอไปก่อนหน้านี้ ในทางกลับกัน คำ COVID-19 ซึ่งปรากฏเป็นคำเดี่ยว ๆ น้อยกว่า คำว่า “*Pandemie*”

กลับปรากฏเป็นส่วนหนึ่งของคำประสมเป็นจำนวนมาก โดยมีจำนวนถึง 562 คำ เมื่อนำเอารูปแบบต่าง ๆ ที่คำว่า “*Pandemie*” และ “*COVID-19*” มาเปรียบเทียบกับจำนวนคำทั้งหมดในคลังข้อมูลจะพบว่ามีความแตกต่างกันในแต่ละรูปดังปรากฏในตารางที่ 6 ซึ่งเรียงลำดับจากรูปที่ปรากฏสูงสุดไปจนถึงรูปที่ปรากฏต่ำสุด

ตารางที่ 6 การปรากฏของคำว่า “*Pandemie*” และ “*COVID-19*” ในคลังข้อมูล

คำ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เปรียบเทียบทั้งคลังข้อมูล)
คำประสมที่มี COVID-19	562	75.44	0.60
<i>Pandemie</i>	85	11.41	0.09
COVID-19	78	10.47	0.08
คำประสมที่มี <i>Pandemie</i>	20	2.68	0.02
รวม	745	100	0.79

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาภาคแสดงและส่วนขยายที่ปรากฏร่วมกับคำ “*Pandemie*” (โรคระบาด) และ “*COVID-19*” ในข่าวประชาสัมพันธ์จากบริษัท BioNTech

สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. เมื่อวิเคราะห์หน้าที่ทางวากยสัมพันธ์ พบว่า ทั้งคำว่า “*Pandemie*” และ “*COVID-19*” ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายกรรม ประธาน และหน่วยวิเศษณ์ นอกจากนี้ยังพบว่า คำว่า

⁸ เนื่องจากคำ “*COVID-19-Pandemie*” สามารถจำแนกได้เป็นทั้งสองรูปแบบ ได้แก่ *COVID-19-X* และ *X-Pandemie* ผู้วิจัยจึงทำการนับทั้งสองครั้ง

“Pandemie” ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายในการก genitive เป็นจำนวนมากที่สุด คือ ใช้ในรูปของนามวลีที่ตามด้วย “der Pandemie” ทั้งนี้ อาจมีการแสดงความหมายเป็นแบบ Genitivus subiectivus ซึ่งเป็นการบอกว่าสิ่งหนึ่งเป็นผู้กระทำ เช่น “der Beginn der Pandemie” (การเริ่มต้นของโรคระบาด) หรือ Genitivus obiectivus ซึ่งเป็นการบอกว่าสิ่งหนึ่งถูกกระทำ เช่น “die Bekämpfung der Pandemie” (การต่อสู้โรคระบาด) ก็ได้ สะท้อนให้เห็นชัดเจนว่าการศึกษาหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์ของทั้งสองคำนี้เกี่ยวข้องกันกับภาคแสดงด้วยเช่นกัน

2. พบว่ามีคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำว่า “Pandemie” และ “COVID-19” ทั้งหมด 25 คำ รวม 57 ครั้ง โดยคำกริยา 3 อันดับแรกปรากฏพร้อมกับคำว่า “Pandemie” ได้แก่ “beenden” “bekämpfen” และ “adressieren” สำหรับคำว่า “COVID-19” ปรากฏพร้อมกับคำกริยา “verursachen” บ่อยที่สุด ในขณะที่รูปคำกริยาอื่น ๆ นั้น ปรากฏเพียงคำละ 1 ครั้ง ข้อสังเกต คือ คำกริยาส่วนใหญ่เป็นสกรรมกริยา (transitive verb) ซึ่งบ่งชี้ความหมายในการจัดการกับโรคระบาดในรูปแบบต่าง ๆ

3. จากการวิเคราะห์ส่วนขยาย พบว่า มีเพียงคำว่า “Pandemie” เท่านั้น ที่ปรากฏพร้อมส่วนขยาย ส่วนขยายที่พบมีทั้งหมด 13 คำ ปรากฏรวม 32 ครั้ง โดยส่วนขยาย 3 อันดับแรก ได้แก่ “verheerend” “global” และ “aktuell” ตามลำดับ ปรากฏการณ์ที่น่าสนใจเกี่ยวกับส่วนขยายที่ปรากฏร่วม คือ ความหมายของส่วนขยายที่ปรากฏส่วนใหญ่สามารถจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ ส่วนขยายที่มีมิติทางด้านเวลา (เช่น global, weltweit) และส่วนขยายที่มีมิติทางด้านสถานที่ (เช่น andauernd, laufend) และส่วนขยายที่สะท้อนผลกระทบเชิงลบ (เช่น verheerend, schwerwiegend)

4. จากการวิเคราะห์คำประสม ที่สืบค้นทั้ง 4 รูปแบบ ได้แก่ “Pandemie-X” “X-Pandemie” “COVID-19-X” และ “X-COVID-19” พบว่า รูปแบบ “COVID-19-X” เป็นรูปแบบที่ถูกใช้ในการสร้างคำประสมมากที่สุดและไม่มีการปรากฏการสร้างคำประสมในรูปแบบ “X-COVID-19”

จากข้อมูลที่วิเคราะห์สามารถอภิปรายผลได้ว่า COVID-19 นั้น เป็นคำที่มีความหมายเฉพาะและชัดเจน เพราะเป็นชื่อโรคที่อุบัติใหม่ จึงใช้เป็นคำขยายความคำอื่น ๆ มากกว่าที่จะใช้คำอื่นมาประกอบเพื่อขยายความ ไม่ว่าจะเป็นส่วนในลักษณะของส่วนขยาย (attribute modifier) หรือเป็นส่วนขยายภายในคำประสม แตกต่างจากคำว่า Pandemie

ซึ่งหมายถึง “โรคระบาด” ที่เป็นคำเก่า มีมานานแล้ว และมีความหมายกว้างกว่า โอกาสที่จะมีการใช้ขยายมาขยายความให้ชัดเจนขึ้น จึงปรากฏบ่อยกว่า ผลการวิจัยในครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาคำศัพท์ของ Möhrs (2021) ที่ค้นพบรูปแบบการสร้างคำใหม่ที่มีรูปแบบที่แน่ชัดคือ Corona-X ซึ่งเป็นคำเหมือนของ COVID-19 และพ้องกับโครงสร้างที่พบบ่อยที่สุดในงานวิจัยนี้ คือ COVID-19-X

ข้อเสนอแนะ

แม้ว่างานวิจัยนี้มีข้อจำกัดในเชิงปริมาณ เนื่องจากคลังข้อมูลยังมีจำนวนคำไม่มากนัก อีกทั้งยังเลือกศึกษาการปรากฏร่วมกับคำเพียงสองคำ แต่ผลลัพธ์ที่ได้ก็แสดงให้เห็นภาพของการใช้คำศัพท์เกี่ยวกับการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในปัจจุบันในเบื้องต้นได้ รวมถึงภาคแสดงและส่วนขยายที่มีแนวโน้มการปรากฏร่วมกับคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการระบาด ปรากฏการณ์ที่พบเช่นนี้สัมพันธ์กับบทบาทของคำ Pandemie และ COVID-19 ในฐานะที่เป็นประธานกรรม และเป็นส่วนขยายความคำอื่น ที่เป็นคำหลัก เนื่องจากความหมายที่แตกต่างกันของคำทั้งสอง (ความหมายที่กว้างและความหมายที่แคบ) ส่งผลต่อการใช้คำแต่ละคำร่วมกับคำอื่น ๆ ข้อค้นพบนี้สามารถใช้เป็นพื้นฐานในการวิจัยต่อไปต่อผู้ที่มีความสนใจที่จะศึกษาภาคแสดงและส่วนขยายที่ปรากฏร่วมกับคำในสื่อประเภทอื่น ๆ

ข้อค้นพบจากคลังข้อมูลที่ศึกษาคำครั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายเชิงโครงสร้างในภาษาเยอรมัน การใช้ Pandemie และ COVID-19 ในการก genitive แบบที่เป็น Genitivus obiectivus หรือ Genitivus subiectivus กับการใช้เป็นส่วนหนึ่งของคำประสมที่มีค่านามที่สร้างจากคำกริยาเป็นคำหลักนั้น อันที่จริงสื่อเนื้อหาที่มีความหมายใกล้เคียงกับการที่ค่านามนั้น ๆ ทำหน้าที่เป็นกรรมหรือประธานในทางวากยสัมพันธ์ ความหลากหลายเช่นนี้เองที่บ่อยครั้งเป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนภาษาเยอรมันเป็นภาษาต่างประเทศ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนจากงานวิจัยนี้ จึงน่าจะสามารถนำไปใช้เป็นตัวอย่างอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างภาษาเยอรมันได้ดีขึ้น และช่วยให้ผู้ที่เรียนภาษาเยอรมันในฐานะภาษาต่างประเทศเข้าใจบริบทรวมของการใช้คำปรากฏรวมดีขึ้น รวมถึงช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับภาคแสดงและส่วนขยายที่มีแนวโน้มที่จะถูกใช้กับคำที่มีบริบทเกี่ยวข้องกับโรคระบาด

ผู้วิจัยเห็นว่ายังมีรายละเอียดที่น่าสนใจอีกหลายประการ เช่น อาจศึกษาการปรากฏร่วมของคำศัพท์อื่น ๆ การศึกษา ลักษณะเดียวกันโดยใช้คลังข้อมูลหรือสื่อประเภทอื่น ๆ หรือ ศึกษาเปรียบเทียบกับภาษาไทย หากนำแนวทางการศึกษา วิจัยครั้งนี้ไปใช้ศึกษาข้อมูลในฐานะข้อมูลประเภทอื่น ๆ ก็น่าจะทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ ด้านภาษาศาสตร์คลัง ข้อมูลเพิ่มขึ้น และนำองค์ความรู้เหล่านั้นไปประยุกต์ใช้ ในการเรียนการสอนภาษาเยอรมันในฐานะภาษาต่างประเทศได้

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย นวัตกรรมและการสร้างสรรค์ คณะอักษรศาสตร์ จากงานบริการวิชาการ และเทคโนโลยี คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีงบประมาณ 2565 เพื่อพัฒนานักศึกษาคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

References

Aroonmanakun, Wirote. (2010). **Corpus Linguistics: Principles and Uses (ภาษาศาสตร์คลังข้อมูล: หลักการและการใช้)** (2nd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press.

Chaimongkol, Thisakon. (2020). Study of collocation occurrence in English essay writing: The case study of three northern university (การศึกษา คำปรากฏร่วมในงานเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยในภาคเหนือ 3 แห่ง). **Humanities and Social Sciences Journal of Graduate School, Pibulsongkram Rajabhat University**, 14(2): 578-592.

Dechawongse, Saneh, Phra Maha Nyanaviro, Wirote, & Phra Maha Mahaviro, Samak. (2021). COVID-19: Change in the Thai language (โควิด-19: การเปลี่ยนแปลงในภาษาไทย). **Journal of Educational Review Faculty of Educational in MCU**, 8(2): 410-420.

Durco, P. (Ed.). (2016). **Collocation Research and Collocation Didactic (Kollokationsforschung und Kollokationsdidaktik)**. Wien: LIT. [in German]

Jajetic, A. (2022). **Collocations in GFL-classroom Using the Example of the School Lexicon**

(**Kollokationen im DaF-Unterricht am Beispiel der Schullexik**). Master's dissertation, University of Rijeka, Rijeka, Croatia. [in German]

Jitsuchon, Somchai. (2021). **The Social Impact of the COVID-19 Outbreaks and Measures That Should be Taken (ผลกระทบทางสังคมของการระบาดโรคโควิด-19 ระลอกใหม่และมาตรการที่ควรมี)**. Thailand Development Research Institute. [Online]. Retrieved December 18, 2021 from <https://tdri.or.th/2021/01/Impact-of-new-covid-19-wave/>

Junjoem, Phasinee, & Palanukulwong, Thanyapa. (2017). Effectiveness of lexical collocation instruction on students' collocation knowledge (ประสิทธิผลของการสอนคำปรากฏร่วมประเภทคำศัพท์ต่อความรู้ด้านคำปรากฏร่วมของนักเรียน). **Journal of Yala Rajabhat University**, 12(Suppl.): 112-125.

Kaewphat, Suphat. (2017). **Language and Society (ภาษากับสังคม)**. Udon Thani: Faculty of Humanities and Social Sciences, Udon Thani Rajabhat University.

Karadavut, Y. (2021). Contrastive analysis of somatic collocations in German and Turkish (Kontrastive Analyse zu somatischen Kollokationen im Deutschen und Türkischen). **Diyalog**, 2: 576-590. [in German]

Kovbasyuk, L. (2021). Corona pandemic vocabulary in Contemporary German and Contemporary Ukrainian (Coronapandemie-Wortschatz im Gegenwartsdeutschen und Gegenwartsukrainischen). **Studies about Languages**, 38: 81-98. [in German]

Lipavic Oštir, A. (2010). Genitive (Genitiv). In E. Hentschel (Ed.), **German Grammar (Deutsche Grammatik)**, (pp. 99-104). Berlin: De Gruyter. [in German]

Möhrs, C. (2021). A Web of Words Unfolds Around Corona (Ein Wortnetz entspinnt sich um Corona). In A. Klosa-Kückelhaus (Ed.), **Language in the Corona Crisis: More Dynamic Change in Lexicon and Communication (Sprache in der Coronakrise: Dynamischer Wandel in Lexikon und Kommunikation)**, (pp. 34-36). Mannheim: IDS-Verlag. [in German]

- Mweri, J. (2021). Corona virus disease (COVID-19) effects on language use: An analysis of neologisms. **Linguistics and Literature Studies**, 9(1): 36-47.
- PakornR. (2020). **5 Impacts of COVID-19 in 2020 (รวม 5 ผลกระทบโควิด-19 ในปี 2020)**. trueID. [Online]. Retrieved December 18, 2021 from <https://news.trueid.net/detail/VGJ91QAKKvqN>
- Pintye, E. (2020). Contrastive collocation German-Hungarian (Kollokationen kontrastiv Deutsch-Ungarisch). **Werkstatt**, 15: 45-62. [in German]
- Reder, A. (2006). Collocation research and collocation didactic (Kollokationsforschung und Kollokationsdidaktik). **Linguistik Online**, 28(3): 157-176. [in German]
- Stojic, A., & Stiglic, T. (2011). Collocations in the German-Croatian comparison (Kollokationen im deutsch-kroatischen sprachvergleich). **Jezikoslovlje**, 12(2): 263-282. [in German]
- Targónska, J. (2018). From text to exercise. Collocations in reading texts and their reflection in exercises (Using selected GFL textbooks as example) (Vom Text zur Übung. Kollokationen in Lesetexten und ihre Widerspiegelung in Übungen (am Beispiel ausgewählter DaF-Lehrwerke)). **Linguistik Online**, 89(2): 51-81. [in German]
- The Standard Team. (2020). **Getting to Know the COVID-19 Vaccine of Pfizer and BioNTech After Preliminary Analysis Showing over 90% Anti-Virus Effectiveness (ทำความรู้จักวัคซีนโควิด-19 ของ Pfizer และ BioNTech หลังผลวิเคราะห์ขั้นต้นที่ประสิทธิภาพป้องกันไวรัสกว่า 90%)**. [Online]. Retrieved December 18, 2021 from <https://thestandard.co/pfizer-and-biontech-covid-19-vaccines>